

דבר-תורה: רעיונות קצרים, משלים וסיפורים לפרשיות השבוע, מועדים ואירועים שונים
שלוקטו ונאספו לאוצרו של הרב שלמה הלוי שליט"א

חנוכה ופורים

ההבדל בין חנוכה לפורים

בשני החגים שקבעום חז"ל יש משחק אופייני לכל חג. בחג החנוכה סביבון ובפורים רעשן. מדוע נבחרו אלו לסמלי החג?! מה מייחד את הרעשן לחג הפורים? ואת הסביבון דווקא לחנוכה?

חז"ל מצאו ביטוי לסמל את החג באופן הפעולה ומקום ההפעלה של המשחק. אם נתבונן נראה כי את סביבון מסובבים מלמעלה ואילו את רעשן מסובבים מלמטה ובוה בעצם טמון ההבדל בין המשחקים ובין החגים חנוכה ופורים.

את סביבון מסובבים מלמעלה – כיוון שהסיוע והתעוררות הייתה מלמעלה – מאת ה', לא הייתה עשייה משמעותית מלמטה – מצד העם למעט בני חשמונאי.

ואת הרעשן מסובבים מלמטה – כיוון שההתעוררות הייתה מלמטה – מצד העם על ידי שקראו צום ועצרה והתענו שלשת ימים לילה ויום לביטול הגזירה.

הבדל נוסף קיים בין חנוכה לפורים והוא באופי הנס נס גלוי בפורים לעומת נס נסתר בחנוכה. בחנוכה – הודאה, ובפורים – מלחמה. לא בכדי תיקנו חז"ל את הנוסח ב"על הניסים" באופן שמבאר זאת היטב:

חנוכה - רבת את ריבם דנת את דינם (מדברים לה' כנוכח) - היה גילוי ה' בנס הזה.

פורים - הרב את ריבנו והדן את דיננו (מדברים לה' כנסתר) - הכול היה נראה מקרה = הסתר (ה' לא מוזכר במגילה ולו פעם אחת – הסתר פנים מוחלט).

חנוכה - לא מזכירים מפלת יון אלא להודות ולהלל לשמך הגדול - רצו לשכחם תורתך.

פורים - "ותלו אותו ואת בניו על העץ". הוא רצה להשמיד – הושמד הוא בעצמו.

חנוכה ופורים לא בטלים. מדוע? כיון ששאר החגים ה' כפה הר כגיגית, אבל חנוכה ופורים ניתנו על אומץ ליבנו ומעשינו הטובים, לכן אלו לא יתבטלו לעולם...

חנוכה שמח!

מצווה לפרסם בעבודה ובבית הכנסת